

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σελίδες απάντησης: 5
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων: 5

Αθήνα, 31-12-2015
Αριθ. Πρωτ: ΑΤΚΕ 1000579 ΕΞ 2016 / 521

Ταχ. Δ/ση : Λεωχάρους 2
Ταχ. Κωδ. : 105 62 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Ε. Αυγερινού
Τηλέφωνο : 210.33.75.066
210.33.75.247
FAX : 210.32.35.135

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ: **1. Γραφείο Υπουργού**
-Οικονομίας, Ανάπτυξης
και Τουρισμού
Νίκης 5-7, 10180, Αθήνα

2. Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο
Δια της Βουλής των Ελλήνων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην αριθ. 549/7-12-15 αναφορά.

Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. **549/7-12-15 αναφοράς** που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όσον αφορά στα ποσοτικά στοιχεία που ανά τακτά χρονικά διαστήματα βλέπουν το φως της δημοσιότητας και αφορούν στο ύψος του λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων στη χώρα μας, ως ποσοστό επί του νομίμου εμπορίου επισημαίνουμε ότι δεν βασίζονται σε στοιχεία των αρμοδίων Ελληνικών δικτυικών αρχών. Πολλώ δε μάλλον η παραδοχή ότι το παράνομο εμπόριο καπνικών προϊόντων αντιστοιχεί στο 40% του συνολικού τζίρου της αγοράς και συνεπάγεται απώλεια εσόδων για το Ελληνικό Δημόσιο της τάξεως των 2 δισεκατομμυρίων ευρώ και πλέον.

Τα ποσοτικά στοιχεία που αφορούν στο ύψος του παράνομου εμπορίου καπνικών προϊόντων στην Ελλάδα κατά την τελευταία πενταετία, όπως αυτά παρατίθενται στην παρούσα ερώτηση, δεν υποστηρίζονται ούτε καν από το λεγόμενο Project SUN, που αντικατέστησε το αντίστοιχο Project STAR, και το οποίο βασίζεται σε έρευνα η οποία διενεργήθηκε από την ιδιωτική εταιρεία KPMG, για λογαριασμό των τεσσάρων (4)

διεθνών καπνοβιομηχανιών Philip Morris International (P.M.I.), Japan Tobacco International (J.T.I.), British American Tobacco (B.A.T.) και Imperial Tobacco Limited (I.T.L.). Η έρευνα αυτή εδράζεται στη μεθοδολογία του λεγόμενου «empty survey packet», ήτοι στη συλλογή, στην περίπτωση της Ελλάδας, περίπου δεκατριών χιλιάδων (13.000) άδειων – πεταμένων πακέτων τσιγάρων από δεκαεννέα (19) νομούς, βάσει πληθυσμιακών κριτηρίων, και ανάλυσής τους, στη βάση του κατά πόσο τα εν λόγω πακέτα αγοράστηκαν νόμιμα ή παράνομα.

Η φιλοσοφία της συγκεκριμένης μεθοδολογίας, ήτοι η συλλογή άδειων – πεταμένων πακέτων, αντικατοπτρίζει από τη φύση της και μόνο μέρος και όχι το σύνολο των καπνιστών στη χώρα μας και συγκεκριμένα το μέρος εκείνο που για διάφορες αιτίες και αδιαφορώντας για το περιβάλλον, πετάνε στο δρόμο τα άδεια τους πακέτα αντί να τα πετάξουν στους κάδους απορριμμάτων. Άρα καθίσταται προφανές ότι όσο μικρότερο είναι το προς μέτρηση δείγμα, εν προκειμένω οι καπνιστές που πετάνε στο δρόμο τα πακέτα τους, τόσο αυξημένο εμφανίζεται το ύψος του λαθρεμπορίου. Επίσης και προς επίρρωση των ανωτέρω σας γνωρίζουμε ότι το 20,6% που καταγράφεται από το Project STAR ως το ύψος του παράνομου εμπορίου καπνικών προϊόντων στην χώρα μας κατά το έτος 2014 απέχει παρασάγγας από το 40% που αναφέρεται ανωτέρω, πόσο μάλλον το ποσό που καταγράφεται ως απώλεια εσόδων για το Ελληνικό Δημόσιο.

Η Δ/νση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων & Παραβάσεων έχει προβεί και αυτή με τη σειρά της σε υπολογισμό του ύψους της παράνομης κατανάλωσης καπνικών προϊόντων το έτος 2014 σε σχέση με το έτος 2006, το οποίο αποτέλεσε και τη βάση υπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη της τα εξής: Ο πληθυσμός της Ελλάδας από 11.130.000 το 2006 έπεσε στα 10.990.000 το 2014, ήτοι σημειώθηκε μείωση κατά 140.000 ανθρώπους ή ποσοστιαία 1,26%. Το 2006 οι καπνιστές αποτελούσαν το 45,5% του συνολικού πληθυσμού, ενώ το 2014 το ποσοστό τους ήταν 37,6%. Συνεπώς, οι καπνιστές μειώθηκαν κατά 7,9 μονάδες ή εναλλακτικά κατά 17,36%. Σύμφωνα με έρευνες που πραγματοποιήθηκαν από κρατικούς φορείς, πανεπιστημιακά ιδρύματα, αλλά και από ιδιωτικές εταιρείες, διαπιστώθηκε ότι από το 2006 μέχρι το 2014, οι καπνιστές μείωσαν την ποσότητα του καπνίσματος κατά 20,83%. Η ετήσια νόμιμη κατανάλωση από 34,6 δισεκατομμύρια τεμάχια το 2006, έπεσε στα 19,6 δισεκατομμύρια τεμάχια το 2014. Με βάση τα προαναφερθέντα η αναμενόμενη ποσότητα των τσιγάρων που νόμιμα καταναλώθηκαν το έτος 2014 θα έπρεπε να ήταν 20,95 δισεκατομμύρια τεμάχια. Αντιθέτως, η νόμιμη κατανάλωση για το 2014 ανήλθε σε 19,6 δισεκατομμύρια τεμάχια. Η διαφορά μεταξύ αναμενόμενης και νόμιμης κατανάλωσης μας δίνει την ποσότητα της παράνομης κατανάλωσης, ήτοι: 20,95 μείον 19,6 ισούται με 1,35 δισεκατομμύρια τεμάχια τσιγάρα. Άρα, εν κατακλείδι σε σχέση με το 2006 η παράνομη κατανάλωση τσιγάρων αυξήθηκε κατά 1,35 δισεκατομμύρια τεμάχια ή εναλλακτικά κατά 6,89 ποσοστιαίες μονάδες.

Περαιτέρω, η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω της OLAF (Office Européen de Lutte Antifraud), η οποία αποτελεί την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει διαπιστώσει ότι αυτή καθαυτή η φύση του παράνομου εμπορίου καπνικών προϊόντων καθιστά ιδιαιτέρως δυσχερή, αφενός μεν την εκτίμηση του όγκου - ποσότητας των διακινούμενων λαθραίων καπνικών προϊόντων, αφετέρου δε την

αποτίμηση της ετήσιας οικονομικής απώλειας από το παράνομο εμπόριο καπνικών για καθένα εκ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο η OLAF βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων και τεχνογνωσίας με τα κράτη - μέλη, όσον αφορά στην εξεύρεση και καθιέρωση μίας κοινά αποδεκτής και επιστημονικά έγκυρης μεθοδολογίας αποτίμησης του παράνομου εμπορίου καπνικών προϊόντων εν σχέσει με το νόμιμο εμπόριο καπνικών.

Ακόμη, είναι ευρέως γνωστό και καθολικά αποδεκτό ότι η Ελλάδα, εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης ως η κύρια πύλη εισόδου προς τις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί διαμετακομιστικό «σταθμό» για φορτία λαθραίων καπνικών προϊόντων προερχόμενα από τρίτες χώρες, κυρίως της Ασιατικής και Αφρικανικής Ηπείρου όπως επί παραδείγματι η Κίνα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η Αίγυπτος, η Μαλαισία και διάφορες ζώνες ελεύθερου εμπορίου, όπως επί παραδείγματι η κατεχόμενη από τα Τουρκικά στρατεύματα ελεύθερη ζώνη της Αμμοχώστου. Τα φορτία αυτά στην πλειονότητά τους έχουν ως τελικό προορισμό, δια μέσου της Ελλάδας, τις χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης, όπου το κόστος αγοράς ενός πακέτου τσιγάρων υπερβαίνει κατά μέσο όρο τα 5,5€. (Αγγλία 8,15€, Γαλλία 6,50€, Γερμανία 6,50€, Σουηδία 5,91€, Ολλανδία 5,29€, Βέλγιο 4,88€, Ιταλία 4,58€ κ.λ.π.)

Σημειώνουμε επίσης ότι ακόμη και η ολοσχερής πάταξη του λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων, ως υπόθεση εργασίας, δεν θα είχε ως λογική συνεπαγωγή και την ισόποση ποσοστιαία αύξηση των εσόδων του Ελληνικού Δημοσίου, στα επίπεδα εκείνα που καταγράφονται ως αναλογούντες δασμοί και φόροι, και οι οποίοι για το Α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους ανήλθαν σε 76 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Επίσης, τα στοιχεία που αφορούν στο ύψος των αναλογούντων και όχι διαφυγόντων εσόδων από το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων είναι ενδεικτικά, υπό την έννοια ότι εάν τα κατασχεθέντα καπνικά προϊόντα είχαν νόμιμα διατεθεί στην εγχώρια αγορά τότε και μόνο τότε, το Ελληνικό Δημόσιο θα εισέπραττε τα ποσά που αναφέρονται ως αναλογούντα έσοδα και τα οποία αφίστανται κατά πολύ των 2 δισεκατομμυρίων ευρώ που αναφέρεται ως απώλεια εσόδων του Ελληνικού κράτους.

Η Ελληνική Τελωνειακή Υπηρεσία έχοντας πλήρη επίγνωση του ρόλου και της αποστολής της, στο πλαίσιο πάταξης του λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων, πέραν των διεθνών υποχρεώσεων που έχει επωμιστεί σε θεσμικό και επιχειρησιακό επίπεδο, έχει επίσης προβεί και στις ακόλουθες ενέργειες σε εθνικό επίπεδο:

- Έχει συστήσει και λειτουργούν στα Τελωνεία της χώρας, στο πλαίσιο της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων βάσει του Π.Δ. 117/2006, τμήματα πληροφοριών, παραπονημένων και δίωξης, τα οποία διεξάγουν καθημερινά ελέγχους, ορισμένα δε και σε 24ώρη βάση. Τα εν λόγω τμήματα ανταλλάσσουν, μέσω της Διεύθυνσης Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων, πληροφορίες και συνεργάζονται στενά με τις λοιπές διωκτικές αρχές της χώρας, ήτοι Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων (Ε.Λ.Υ.Τ.), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.), Λιμενικό Σώμα και Αστυνομία, με γνώμονα αφενός μεν την προάσπιση των δημοσιονομικών συμφερόντων της χώρας, αφετέρου δε την προστασία της δημόσιας υγείας και του υγιούς ανταγωνισμού.

- Στο πλαίσιο των ετήσιων στόχων που τίθενται στις Τελωνειακές Αρχές της χώρας, αλλά και της συνεχούς προσπάθειας για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου καπνικών προϊόντων, η Τελωνειακή Υπηρεσία καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα στοχευμένων τελωνειακών ελέγχων, το οποίο αποστέλλεται και υλοποιείται από όλα τα Τελωνεία. Ειδικότερα το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης για το 2015 περιελάμβανε τη διενέργεια 7.980 στοχευμένων ελέγχων επί των καπνικών προϊόντων.
 - Συνεργάζεται με τις ελληνικές καπνοβιομηχανίες, καθώς με τα εγχώρια παραρτήματα των τεσσάρων διεθνών καπνοβιομηχανιών (Phillip Morris International, Japan Tobacco International, British American Tobacco & Imperial Tobacco Limited), όσον αφορά στην ανταλλαγή πληροφοριών σχετιζόμενων με το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων, καθώς και τον έλεγχο της γνησιότητας ή παραποίησης των κατασχεθέντων καπνικών προϊόντων τους.
 - Στηρίζει τις πάσης φύσεως ενέργειες των καπνοβιομηχανιών, όπως οι διάφορες πρόσφατες καμπάνιες της καπνοβιομηχανίας Παπαστράτος ΑΒΕΣ (θυγατρική εταιρεία της Philip Morris International), αναφορικά με την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών για τις επιβλαβείς, για την υγεία τους συνέπειες, που συνεπάγεται η κατανάλωση παραπονημένων καπνικών προϊόντων.
 - Έχει προχωρήσει υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων στη σύσταση Πολυτομεακής Ομάδας Δράσης για το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων, η οποία αποτελείται από αξιωματούχους της Τελωνειακής Υπηρεσίας, του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Αστυνομίας.
 - Έχει συστήσει τρεις (3) κινητές ομάδες ελέγχου (Κ.Ο.Ε.) με έδρα τα Τελωνεία Στ' Πειραιά, Α' Θεσσαλονίκης και Σερρών, των οποίων ο έλεγχος εστιάζεται στα προϊόντα που επιβαρύνονται με Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.).
- Ως φυσική απόρροια και απόδειξη της αποτελεσματικότητας όλων των ανωτέρω ενεργειών αποτελεί η κατά 50% περίπου αύξηση των υποθέσεων κατάσχεσης καπνικών προϊόντων μεταξύ του Α' εξαμήνου του έτους 2014 και του αντίστοιχου εξαμήνου του έτους 2015, καθώς και η κατά 81% περίπου αύξηση των κατασχεθεισών ποσοτήτων μεταξύ των ανωτέρω εξαμήνων.

Ακριβές Αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Γραφείου
Γραμματείας & Αρχείου

ΧΑΤΗΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΡΥΦΩΝ Ζ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Τ. Αλεξιάδη
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
4. Γενική Δ/νση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ.
5. Δ/νση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων & Παραβάσεων
6. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου